

Samenvatting van de preek over zondag 28, vraag en antwoord 76 en 77 van de Heidelbergse catechismus

Lezen: Johannes 6 : 31 – 35 en 47 – 59

Voorbeeld voor de kinderen: een gezin aan de Paasmaaltijd. Zo ook de discipelen. Maar ze hebben nog niet door dat het om het Lam gaat. Bij deze gebeurtenis stelde de Heere Jezus het Avondmaal in.

Thema: *Gevoed en gelaafd aan Christus' tafel*

1.vergeving in Christus

Het eerste is: het aannemen door het geloof van het lijden en sterven van Christus. Daar gaat een *aanbieden* aan vooraf.

Wat wordt er aangeboden, liever: Wie? Christus, met al Zijn schatten en gaven: vergeving, blijdschap, vrede, enz. Dat wordt ons in de belofte van het Evangelie aangeboden.

Het geloof leert dat aannemen. Wij gaan maar niet iets halen bij Hem; Hij komt wat brengen bij ons. De Heere schenkt mij alles, al heb ik niets.

Maar mag ik dat dan wel met toepassing op mijzelf aannemen? Ja, met een nederig hart, in verwondering.

Er is sprake van een actieve daad: eten en drinken van het bloed van Christus (Joh. 6:53). Daarvan is het Avondmaal een sprekend beeld. Eten en drinken, dus ook brood en wijn, brengen we *in* ons lichaam. Zo mag het gelovige hart bezig zijn met de gekruisigde Christus. Het gaat in het Avondmaal om de Bruidegom. En de bruid eigent Hem zich toe: 'Mijn Liefste is van Mij en ik ben van Hem' (Hooglied 2:16). Het geloof neemt in zich op wat Christus heeft volbracht tot redding, tot vrij spraak. Brood en wijn wijzen ons speciaal op wat er aan het einde van Jezus' leven is gebeurd: Zijn lijden en sterven aan het kruis. In het Avondmaal wordt de lijdende Verlosser in heel Zijn weg en in heel Zijn werk ons voor ogen gesteld, opdat we Hem gedenken en aannemen.

Langs deze weg ontvangen we de grootste weldaad: de vergeving van de zonden.

2. de vereniging met Christus

Het tweede deel van antwoord 76.

Eerst was het: wij nemen aan (actief). Nu: wij *worden* met Christus verenigd (passief). Dit raakt volop het werk van de Heilige Geest, Die dit bewerkt: vlees van Zijn vlees, been van Zijn gebeente. Denk aan Joh. 6: 'Het Brood dat Ik geven zal is Mijn vlees, dat Ik geven zal voor het leven van de wereld'. En: 'Alleen wie Mijn vlees eet en Mijn bloed drinkt, die heeft het eeuwige leven'.

Daarin horen we een heenwijzing naar het geheim van het Avondmaal: de onzichtbare vereniging, de levensgemeenschap met Hem; vlees van Zijn vlees.... Avondmaalstaal is huwelijksstaal. Zie Efeze 5:23-33, vooral vers 30. De verhouding in het christelijk huwelijk is een afspiegeling van de verhouding tussen Christus en Zijn gemeente. Zoals man en vrouw in het huwelijk één vlees met elkaar worden, zo worden de gelovigen geestelijk met Christus verenigd. Hij heeft, als mens, ons menselijk vlees (lichaam) als een pand (trouwring) van Zijn gemeente. Zijn Geest is het tegenpand (trouwring) van Zijn kant. Zo is er de intense verbondenheid tussen Hem en Zijn volk.

Daarvan is het Avondmaal de diepe uitdrukking. Dan mag er ook sprake zijn van 'hoe langer hoe meer'. Dat is geestelijke groei: door de afbraak van mijzelf heen steeds

meer Zijn beeld gaan vertonen. Tot de vrucht van een gelovige Avondmaalsgang behoort dat je liefhebt wat Hij liefheeft, en haat wat Hij haat (de zonde). Als Zijn Geest mij regeert, is er de strijd tussen mijn vlees (oude ik) en Zijn Geest. Een ander element in het Avondmaal is: de verbondenheid aan allen die bij Christus horen. Zie Joh. 14:23 en 15:12, en 1 Joh. 2:10 en 11. Kennen we zelf de wondervolle eenheid met Christus? Dan kan het niet anders of we weten ons één met allen die een even kostbaar geloof ontvangen hebben.

3. de verzekering door Christus

Vraag en antwoord 77.

Het Avondmaal is een duidelijke instelling van Christus, in de nacht waarin Hij verraden werd. Hij is het ware Paaslam.

Op welke manier vierde Christus het met Zijn discipelen? Onder dankzegging (Luk. 22:17 en 1 Cor. 10:16). Zingend ging Hij na het Avondmaal Zijn lijden tegemoet (Matt. 26:30).

Laten we bij het Avondmaal niet op onszelf gericht zijn, maar op Hem. In dankzegging aan de drie-enige God.

Langs deze weg *verzekert* Christus mij van Zijn hartelijke liefde en trouw – maakt mij er zeker van. Juist aan bestreden mensen wil Hij deze zegen kwijt. Juist als u moet erkennen: ‘er is in mij geen vrucht’, zegt Hij: ‘Uw vrucht is uit Mij gevonden’ (Hosea 14:9).

Om dit alles te kunnen genieten is het ware geloof nodig. Anders getuigt het Avondmaal tegen ons, is het tot oordeel.

Maar wat een voordeel voor het geloof! Elke Avondmaalsviering voert terug naar het *verleden* van Christus’ volbrachte werk, wijst in het *heden* de weg naar omhoog en geeft zicht op de *toekomst* van Christus: het Avondmaal van de bruiloft van het Lam (Openb. 19:9).

Enkele vragen voor persoonlijke of gemeenschappelijke bezinning

1. Op grond waarvan mag ik Christus en Zijn weldaden *aannemen*? Kunt u begrijpen dat sommige mensen dat een verdacht woord vinden? Wat zegt Joh. 1:11-13 hierover?
2. Op welke manier kunnen we vorm geven aan het ‘gedenken’ van Christus en Zijn werk? Hoe doet u dat zelf?
3. ‘Avondmaalstaal is huwelijkstaal’, werd in de preek gezegd. Kunt u dat begrijpen? Wanneer we getrouwd zijn: hoe kan ons huwelijk een afspiegeling vormen van de liefde tussen Christus en Zijn bruidsgemeente?
4. Op welke manier kan voor, bij en na de Avondmaalstafel de verbondenheid aan elkaar zich uiten? Vindt u dat dat beter kan, en zo ja, hoe zou dat volgens u kunnen?
5. Hebt u, als u Avondmaalganger bent, wel eens gemerkt dat u aan de tafel van de Heere meer zekerheid ontving van uw eeuwige zaligheid? Hoe dan?

Voor de kinderen: waarom zijn gelovige mensen aan het Avondmaal wel eens een beetje verdrietig? En waarom zijn ze aan het Avondmaal soms heel blij?

Vraag het maar eens aan je ouders hoe zij het Avondmaal beleven.